

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας ἤθελε πρὸ πάντων χρυσὸν, αὐτὸν δὲ ἠλπίζεν ὅτε ἀνηγόρευσε ναύαρχον τὸν Κολόμβον, διότι αὐτοῦ εἶχεν ἀνάγκην ὥς ἀνεδεχθεὶς τοσοῦτους πολέμους. Ἄλλ' ἡ ἀνακαλυφθεῖσα χώρα δὲν προσέφερεν ἀμέσως πλοῦτον καὶ θησαυρούς. Καὶ ὁμως πάλιν ὁ Κολόμβος ἡξιώθη εὐμενοὺς ὑποδοχῆς εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαναστρέψας, ἀνηγορεύθη δὲ καὶ μαρκίων παρὰ τῆς βασιλείου, ἂν καὶ αὐτὸς ἀπεποιήθη τὸν τίτλον τοῦτον ὑπὸ φόβου μὴ κινήσῃ τὴν ζηλοτυπίαν τῆς ἀριστοκρατίας· ἐπέμεινε δὲ μόνον ζητῶν βοήθειαν διὰ τρίτον στόλον. Κατὰ δυστυρίαν ὑπῆρχε λειψανδρία πρὸς καταρτισμὸν τῶν πληρωμάτων· διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἠ' ἀγκάσθη νὰ ἀθωώσῃ κακούργους, τοὺς ὁποίους καὶ ἐπέδιδαν εἰς ἕξ πλοῖα ὑπὲρ τοῦ νέου ἀπόπλου.

Ἀρεῖς τότε ὁ Κολόμβος εἰς τὴν Χαίτην τρεῖς πλοῖα προχώρησε πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ὀρινόκου, καὶ ἀνεκάλυψε τὰ παράλια τῆς Πάρας· ἀλλ' ὑπέμεινε πολλὰς κακουχίας, ἐπειδὴ δὲ μὲν ἐκινδύνουν ἐκ τῆς ποδᾶρας, διὲ δὲ εὗρισκε τὴν θερμότητα καυσικωτάτην καὶ ἀνυπόφορον, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συνεχεῖς μόλις ἐδυνήθη νὰ κοιμηθῇ· ἔπαθε προσέτι καὶ ὀφθαλμίαν δεινὴν, ὥς κατήντησε σχεδὸν τυφλός.

Ἀλλὰ καὶ οὕτω κατατρυχόμενος κατεγίνετο εἰς ἐπιστημονικὰς καὶ σπουδαίας ἐρίυνας. Μεταξὺ τῆς νήσου τῆς Τριάδος καὶ τῆς ἡπείρου εὗρηκε τὰ ὕδατα τοσοῦτον ὀρυκτικῶς ῥέοντα ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς ὥς ἂν ἦτο ὁ Ἰσπανικὸς ποταμὸς Βαίτις πλημμυρῶν, καὶ οὕτε νὰ ἐπιστρέψῃ ἰδύνατο ἕνεκα τῶν ρευμάτων τοῦτων, οὕτε νὰ προβῇ ἕνεκα τῶν τεναγῶδων τόπων· τέλος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἰσπανικὴν ἡμιθῆαν σχεδὸν ἐκ τῆς ταλαιπωρίας.

Ἐκεῖ ὁμως εὗρηκε πάλιν τὰ πάντα ἀναστατωμένα· ἡ νακουργία καὶ ἡ ἀνταρσία ὕψωσαν κεφαλὴν. Οἱ διαφυγόντες τὰ δεσμοτῆρια τῆς Ἰσπανίας ναῦται τοῦ οὐδεμίαν ἀνεγνώριζον νόμιμον ἔχουσιαν, ἀλλὰ συσσωματωθέντες ἐψήφισαν ἴδιον ἀρχηγόν, ἀφ' οὗ δὲ διήγειραν εἰς στάσιν καὶ τοὺς αὐτόχθονας ἔπραττον μυρία κακὰ, ὥστε ὁ Κολόμβος ἠναγκάσθη νὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ τῶν ληστῶν τούτων. Πρὸς ἐπίμετρον δὲ τῶν δυστυχημάτων οἱ ῥαδιουργοί, οἱ φονεροί, οἱ ἐπίβουλοι οἱ δυσαρσενθέντες ὥς ἀνάξιοι, ἢ ὥς πλεονέκται καὶ ἀπληστοὶ προσεζάρχοντος τοῦ ἐπισκόπου Φονσέκα ἡρέθιζον κατ' αὐτοῦ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Φερδινάνδου καὶ τῆς εὐνοούσης μάλιστα αὐτὸν Ἰσαβέλλης, τὴν ὁποία ἄλλως ἐλύπουν καὶ τὰ δεινὰ τῶν νέων αὐτῆς ὑπηκόων. Διὰ τοῦτο ἀπεστάλη ὁ Bobadilla περιβεβλημένος ἀπόλυτον δυνάμει, ὥστε καὶ τὸν Κολόμβον αὐτὸν νὰ παύσῃ· αὐτὸς ὁμως μὴ ἀρκοῦμενος εἰς τὴν ἄδικον περιφρόνησιν καθείρξε καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ σιδηροδεσμίους, ἀφ' οὗ ἤρπασε τὴν περιουσίαν καὶ ἐστρεφερίσθη τὴν οἰκίαν του. Ἀλλ' ὁ Κολόμβος ἐκ τῆς εἰρκτῆς, ὅπου ἐδασανίζετο, ἐμελλε νὰ ἀκούῃ καὶ τὰς ἀπειλὰς, ἢ τὰς ὕβρεις τῶν ἐξωθεν αὐτῆς συνεργουμένων πολυπληθῶν κακούργων. Ὅτε δὲ ὁ πλοίαρχος Alonzo de villezo ὑπῆγεν εἰς τὴν φυλακὴν νὰ τὸν παραλάβῃ διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἐνόμισεν

ὅτι ἤρχετο νὰ τὸν δηγῆσθαι εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Ὅθεν ἐκπληκτος καὶ κατατεθλιμμένος ἤρπασε Βιλλέζο τοῦ μέ φέρεις;—Εἰς τὸ πλοῖον, Κύριέ μου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μέλλομεν νὰ ἐπιβιβασθῶμεν.—Νὰ ἐπιβιβασθῶμεν! Βιλλέζο, μοι λέγεις τὴν ἀλήθειαν;—Σοὶ ὀρκίζομαι, Κύριέ μου, εἶπε πάλιν ὁ γενοαὶος πλοίαρχος, ὅστις καὶ τὸν περιποιήθη ἀξίως τῶν προηγούμενων καὶ τῆς δυστυχίας του, ἠθέλησε μάλιστα καὶ τὰ δεσμὰ νὰ λύσῃ· αὐτὸς ὁμως οὐδαμῶς εἰς τοῦτο ἑστέρηε λέγων ὅτι οἱ βασιλεῖς τῶ ἔγραψαν νὰ ὑποταγῇ εἰς ἔσα ὁ Bobadilla διατάξῃ ἐξ ὀνόματος αὐτῶν! . . . Θέλω φέρε, εἶπε, τὰ δεσμὰ ταῦτα ἕως ἐλθίτωσιν· ἔπειτα θέλω θεωρεῖ αὐτὰ ὡς μνημεῖον βασιλικῆς τοῦ ζήλου καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν μου ἀνταμαρτυρίας· παραδόξον δὲ μάλιστα φαίνεται ὅτι ἀπονήσκειον διέταξε νὰ τεθῶσι καὶ αὐτὰ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον!

Ἡ μεγίστη ὁμως δυστυχία τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς ἦτο ὅτι ἐμπορὸς τις Φλωρεντίνος ἐμελλε μετ' ὀλίγον ἀρπάσῃ καὶ τὴν δόξαν του! Διότι ὁ Ἀμερικὸς Βασποῦσης πρῶτος τοῦ Alonzo de Ojeda καταπλεύσας τῇ 1499 εἰς τὴν ἡπείρον τῆς Ἀμερικῆς μετέδωκε εἰς ἅπασαν τὴν χώραν τὸ ὄνομα του!

Ὁ λαὸς δηγείται μᾶλλον ὑπὸ τῶν παθῶν, ἢ τῆς σκέψιας καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Διὰ τοῦτο δὲ διεφθάρη ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ὅτι ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἐφέρετο δέσμιος εἰς τὴν Ἰσπανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἤδη δομένον ἓνα κόσμον, τὸ πλῆθος ἐγόγγυε κατὰ τῆς τερατώδους ταύτης τῶν βασιλείων ἀγαστίας. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ εὐεργέτου ἐκρύβησαν, ὁ δὲ θύρην θανάτου καὶ ἡ Ἰσαβέλλα δυσωπούμενοι, καὶ αλογυμένοι ἠκύρωσαν τὰς πράξεις τοῦ αἰμοδόρου Bobadilla· αὐτὸν δὲ τὸν περικλεῆ αἰχμάλωτον ἐδέχθησαν ὡς ἐλευθέρου, κατόπιν δ' ἐπεψφῶν ἄνθρωπον πιστὸν διὰ κρίσιν περὶ τῶν ταραχῶν τῆς ἀποικίας.

Τὶ ἔδυνάτο πλὴν ἡ εὐγνωμοσύνη τινὸς βασιλέως; Ὁ θεὸς δὲν ἔδωκεν εἰς τοὺς ἡγεμόνας ὑπερφυῆ δύναμιν καὶ ἐπιτηδεότητα, ὥστε νὰ κρίνωσιν ἐκ τοῦ προεξάρχοντος τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀξίαν. Ἐπειτα περικυκλοῦνται ὡς ἐκ τὸ πλεῖστον ὑπὸ πονηρῶν, δολίων καὶ κερδαλεοφρόνων ὑπηρετῶν διαστροφόντων μὲν πάντα τὰ γινόμενα, ἐμμελίζοντων δὲ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν νὰ προχωρήσῃ μὲν αὐτῶν, ὅθεν διάγουσι διηνεκὲς σχεδὸν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης πρὸς μεγίστην ἐλπίδα τῶν ὑπηκόων καὶ ὄνειδος τῆς ἀνθρωπότητος. Πολλὰ μάλιστα καὶ αὐτοὶ ἔπαθον ἐκ τοιούτων μοχθηρῶν καὶ ῥαδιουργῶν συμβούλων μεγάλα καὶ ἀξιοδακρυὰ κακὰ διὰ τὰς ἐκείνους καὶ ταραχὰς τῆς πολιτείας καὶ ἐμφυλίου πολέμου καὶ τοῦ υπερτάτου ἀξιώματος κοινωδίας ἐξασθένειν.

Ἐπὶ δύο ἔτη ὁ Κολόμβος ἐθεραπεύετο δι' ὑποχρεώσεων, ἀλλ' οὐδαμῶς ἀποκατεστάθη εἰς τὰ πρῶτα αἰσθητικὰ τοῦ ἀξιώματος· διότι πάμπολλοι μετ' αὐτὸν τυχευόμενοι ἀκολουθοῦντες τὰ ἔχνη αὐτοῦ ἔφερον εἰς τὸ κράτος μεγάλους κατ' ἔτος θησαυρούς· τὶ θάρρος ἔχει ἡ καίσιμος εἰς τὴν πλάστιγγα τοῦ χρυσοῦ;

Μετὰ ταῦτα διεθρολλήθη καθ' ὅλην τὴν Ἰσπανίαν καὶ ἡ ἀγγελία ὅτι ὁ Vasco de Gama εὗρηκε τὴν ἰνδὴν πᾶντων καὶ τὴν διὰ τοῦ Εὐέλπιδος ἀκρωτηρίου φέρουσαν